

2024/758

27.2.2024

DECYZJA RADY (WPZiB) 2024/758

z Brukseli dnia 26 lutego 2024 r.

w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 33 i art. 31 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 28 lutego 2019 r. Rada przyjęła decyzję 2019/346/WPZiB ⁽¹⁾ w sprawie mianowania Eamona GILMORE'A Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) ds. Praw Człowieka. Mandat SPUE wygaśnie w dniu 29 lutego 2024 r.
- (2) Należy mianować nowego SPUE ds. Praw Człowieka na okres 24 miesięcy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Specjalny Przedstawiciel Unii Europejskiej

Olof SKOOG zostaje niniejszym mianowany Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) ds. Praw Człowieka do dnia 28 lutego 2026 r. Rada może zdecydować o wcześniejszym zakończeniu mandatu SPUE w oparciu o ocenę dokonaną przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) oraz wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP).

Artykuł 2

Cele polityki

Podstawą mandatu SPUE są cele polityki Unii w dziedzinie praw człowieka, określone w Traktacie o Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także w strategicznych ramach UE dotyczących praw człowieka i demokracji oraz planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji, obejmujące:

- a) zwiększanie skuteczności, obecności i wyeksponowania Unii w zakresie ochrony i propagowania praw człowieka na świecie oraz upowszechnianie pozytywnego przekazu o prawach człowieka, w szczególności poprzez pogłębianie dialogu Unii w dziedzinie współpracy i dialogu politycznego z krajami trzecimi, stosownymi partnerami, podmiotami gospodarczymi, społeczeństwem obywatelskim oraz organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także poprzez działania na stosownych forach międzynarodowych;
- b) zwiększanie udziału Unii w umacnianiu demokracji i rozwoju instytucjonalnego, praworządności, dobrych rządów, oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności na całym świecie;
- c) poprawa spójności działań Unii w zakresie praw człowieka oraz szersze uwzględnianie praw człowieka we wszystkich obszarach działań zewnętrznych Unii.

⁽¹⁾ Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka (Dz.U. L 62 z 1.3.2019, s. 12).

Artykuł 3

Mandat

Aby możliwa była realizacja celów polityki, mandat SPUE obejmuje:

- a) przyczynianie się do realizacji polityki Unii dotyczącej praw człowieka, w szczególności strategicznych ram UE dotyczących praw człowieka i demokracji oraz planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji, a także realizacji unijnych wytycznych, zestawów narzędzi i planów działania dotyczących praw człowieka, w tym poprzez formułowanie zaleceń w tym względzie;
- b) przyczynianie się do realizacji stanowisk Unii, określonych przez Radę, w sprawie promowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego;
- c) przyczynianie się do realizacji stanowisk Unii, określonych przez Radę, w sprawie promowania wsparcia dla międzynarodowego sądownictwa karnego, w szczególności tych na podstawie decyzji Rady 2011/168/WPZiB ^(?) w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego;
- d) pomaganie w bardziej zdecydowanym przedstawianiu unijnego stanowiska za pośrednictwem dialogów dotyczących praw człowieka z rządami krajów trzecich oraz z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi stosownymi podmiotami, aby zapewnić skuteczność i wyeksponowanie polityki Unii dotyczącej praw człowieka; prowadzenie istotnych dialogów dotyczących praw człowieka z krajami trzecimi;
- e) przyczynianie się do większej spójności i zgodności polityk Unii i jej działań w obszarze ochrony i propagowania praw człowieka, w szczególności poprzez udział w formułowaniu stosownych polityk Unii;
- f) przyczynianie się, w konsultacji z państwami członkowskimi, do większej spójności i zgodności stanowisk Unii, o których mowa w lit. b) i c).

Artykuł 4

Wykonywanie mandatu

1. SPUE odpowiada za wykonywanie mandatu, działając pod zwierzchnictwem WP.
2. KPiB utrzymuje uprzywilejowane stosunki ze SPUE i jest podstawowym punktem kontaktowym SPUE z Radą. KPiB ukierunkowuje pod względem strategicznym i politycznym działania wykonywane przez SPUE w ramach mandatu, bez uszczerbku dla uprawnień WP.
3. SPUE ściśle koordynuje swoje działania z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) i jej odpowiednimi działami w celu zapewnienia spójności i zgodności ich prac w obszarze praw człowieka.

Artykuł 5

Finansowanie

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych z mandatem SPUE w okresie od dnia 1 marca 2024 r. do dnia 28 lutego 2026 r. wynosi 3 092 000 EUR.
2. Wydatkami zarządza się zgodnie z procedurami i przepisami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Zarządzanie wydatkami podlega umowie między SPUE a Komisją. SPUE odpowiada przed Komisją za wszystkie wydatki.

^(?) Decyzja Rady 2011/168/WPZiB z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uchylająca wspólne stanowisko 2003/444/WPZiB (Dz.U. L 76 z 22.3.2011, s. 56).

Artykuł 6

Powołanie i skład zespołu

1. W granicach mandatu SPUE i w ramach odpowiednich udostępnionych środków finansowych SPUE odpowiada za powołanie swojego zespołu. W skład zespołu wchodzi osoby posiadające wiedzę fachową na temat konkretnych kwestii politycznych zgodnie z wymogami mandatu. SPUE niezwłocznie przekazuje Radzie i Komisji wszelkie informacje o składzie swojego zespołu.
2. Państwa członkowskie, instytucje Unii i ESDZ mogą zaproponować oddelegowanie personelu do pracy ze SPUE. Wynagrodzenia takiego oddelegowanego personelu są pokrywane przez, odpowiednio, wysyłające państwo członkowskie, wysyłającą instytucję Unii lub przez ESDZ. Ponadto eksperci krajowi oddelegowani przez państwa członkowskie do instytucji Unii lub do ESDZ mogą zostać oddelegowani do pracy ze SPUE. Zatrudniani na podstawie umów członkowie personelu międzynarodowego muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego.
3. Cały oddelegowany personel nadal podlega administracyjnie, odpowiednio, wysyłającemu państwu członkowskiemu, wysyłającej instytucji Unii lub ESDZ; niemniej jednak personel ten wypełnia swoje obowiązki i podejmuje działania w interesie mandatu SPUE.
4. Personel SPUE zostaje rozmieszczony w odpowiednich działach ESDZ lub w delegaturach Unii, aby zapewnić spójność i zgodność ich odpowiednich działań.

Artykuł 7

Bezpieczeństwo informacji niejawnych UE

SPUE i członkowie jego zespołu przestrzegają zasad i minimalnych norm bezpieczeństwa ustanowionych decyzją Rady 2013/488/UE⁽³⁾.

Artykuł 8

Dostęp do informacji i wsparcie logistyczne

1. Państwa członkowskie, Komisja, ESDZ oraz Sekretariat Generalny Rady zapewniają SPUE dostęp do wszelkich stosownych informacji.
2. Delegatury Unii i przedstawicielstwa dyplomatyczne państw członkowskich, w zależności od przypadku, zapewniają SPUE wsparcie logistyczne.

Artykuł 9

Bezpieczeństwo

Zgodnie z unijną polityką dotyczącą bezpieczeństwa personelu rozmieszczonego poza terytorium Unii w ramach zdolności operacyjnej zgodnie z tytułem V Traktatu, SPUE przyjmuje – biorąc pod uwagę sytuację w zakresie bezpieczeństwa na obszarze, za który jest on odpowiedzialny – wszelkie uzasadnione, możliwe do realizacji środki zgodne z mandatem SPUE służące zapewnieniu bezpieczeństwa całemu personelowi bezpośrednio podlegającemu SPUE, w szczególności:

- a) sporządza szczegółowy plan bezpieczeństwa oparty na wskazówkach ESDZ, obejmujący szczegółowe fizyczne, organizacyjne i proceduralne środki bezpieczeństwa regulujące zarządzanie bezpiecznym przemieszczaniem się personelu do obszaru, za który jest on odpowiedzialny, i w obrębie tego obszaru, jak również zarządzanie zdarzeniami zagrażającymi bezpieczeństwu, a także przedstawienie planu awaryjnego i planu ewakuacyjnego;
- b) zapewnia objęcie wszystkich członków personelu rozmieszczonych poza terytorium Unii ubezpieczeniem od wysokiego ryzyka, odpowiednio do warunków panujących na obszarze, za który jest on odpowiedzialny;

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

- c) zapewnia, by wszyscy członkowie zespołu SPUE, którzy mają być rozmieszczeni poza terytorium Unii, w tym zatrudniony na podstawie umów personel miejscowy, odbyli przed przyjazdem lub niezwłocznie po przyjeździe na obszar, za który jest on odpowiedzialny, odpowiednie szkolenie w zakresie bezpieczeństwa, na podstawie wskaźników ryzyka określonych dla tego obszaru przez ESDZ;
- d) zapewnia wdrożenie wszystkich uzgodnionych zaleceń wydawanych w następstwie regularnych ocen bezpieczeństwa oraz – w ramach sprawozdań z postępu prac i sprawozdania z wykonania mandatu – przedstawia Radzie, WP i Komisji pisemne sprawozdania dotyczące wdrażania tych zaleceń i sprawozdania dotyczące innych kwestii związanych z bezpieczeństwem.

Artykuł 10

Składanie sprawozdań

SPUE regularnie składa WP i KPiB sprawozdania ustne i pisemne. W razie potrzeby SPUE składa również sprawozdania grupom roboczym Rady, w szczególności Grupie Roboczej ds. Praw Człowieka. Regularne sprawozdania są rozprawdane poprzez sieć „COREU”. SPUE może składać sprawozdania Radzie do Spraw Zagranicznych. Zgodnie z art. 36 Traktatu SPUE może uczestniczyć w przekazywaniu informacji Parlamentowi Europejskiemu.

Artykuł 11

Koordynacja

1. SPUE przyczynia się do jedności, spójności i skuteczności działania Unii oraz pomaga w zapewnieniu, aby wszystkie instrumenty Unii i działania państw członkowskich były podejmowane w sposób spójny, tak by zrealizować cele polityki Unii. Działania SPUE koordynuje się z działaniami państw członkowskich i Komisji, jak również, w stosownych przypadkach, z działaniami innych Specjalnych Przedstawicieli UE. SPUE regularnie przekazuje informacje misjom państw członkowskich i delegaturom Unii.
2. Utrzymywana jest ścisła współpraca w terenie z odpowiednimi szefami misji państw członkowskich, szefami delegatur Unii, jak również szefami lub dowódcami misji i operacji w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz, w stosownych przypadkach, z innymi Specjalnymi Przedstawicielami UE. Dokładają oni wszelkich starań, aby wspierać SPUE w wykonywaniu mandatu.
3. SPUE ściśle współpracuje również z innymi międzynarodowymi i regionalnymi podmiotami na szczeblu dowództwa i w terenie, dąży również do wzajemnego uzupełniania swych działań z tymi podmiotami i uzyskania efektów synergii. SPUE dąży do utrzymywania regularnych kontaktów z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zarówno na szczeblu dowództwa, jak i w terenie.

Artykuł 12

Przegląd

Wykonanie niniejszej decyzji i jej spójność z innymi działaniami Unii są przedmiotem regularnego przeglądu. SPUE przedstawia Radzie, WP i Komisji regularne sprawozdania z postępu prac, a do dnia 30 listopada 2025 r. przedstawi im kompleksowe sprawozdanie z wykonania mandatu.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 lutego 2024 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
D. CLARINVAL
